

Ζωδιακὸν φῶς.

ΑΣΤΡΡΟΝΟΜΙΚΑ.

ΖΩΔΙΑΚΟΝ ΦΩΣ.

Κατὰ τὰς ἑσπέρας τοῦ Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου, δ. πότε εἰς τὰ βρόεια κλίματα τὸ λυκόφως διαρκεῖ δλίγον, παρουσιάζεται εἰς τὸν ὄρίζοντα πρὸς Δυσμένην, δλίγον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου, ἀμερόν τι φῶς ἐν εἴδει κάνουν μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν τοῦ μέρες ἔκεινου τοῦ οὐρανοῦ.

Τὸ φῶς τοῦτο οἱ Ἀστρονόμοι καλοῦσι Ζωδιακὸν φῶς, καὶ τοῦτο παριστᾶ ἡ προκειμένη εἰκονογραφία. Εἰς τὸ μεσημέρινὰ κλίματα τὸ ζωδιακὸν τοῦτο φῶς οὐχὶ σπανίως συγχέεται μετὰ τοῦ Γαλαξίου, εἰτε τοῦ λευκοῦ ἔκεινας τόξου, διπερ φαίνεται εἰς τὸ στερέωμα, καὶ δυομάζεται ἀπὸ τὸν κοινὸν λαὸν μας, Ἰορδάνης ποταμός· ἀλλ' ὁ μὲν Γαλαξίας, δπως θὰ ἴδωμεν, δταυθὰ διμιλήσωμεν περὶ αὐτοῦ, εἰναι ἀθροισμα ἀστέρων πολυπληθῶν, τῶν ὅποιων τὸ φῶς ἔνεκα τῆς μεγίστης των ἀποστάσεως συγχέεται καὶ οὗτω παρουσιάζει εἰς ήμας τὸ θέαμα ἔκεινο, ἐνῷ τὸ ζωδιακὸν φῶς εἰναι χρώματος ἐρυθροῦ ποκιτρίνου καὶ φαίνεται ως κῶνος ὑπεράνω τοῦ ὄριζοντος.

Τὸ ζωδιακὸν φῶς εἰς τὰ κλίματα ταῦτα χάνεται μετὰ τὸν Ἀπρίλιον καὶ ἀναφαίνεται ἐκ νέου, ἀλλ' οδχὶ τὴν ἑσπέραν, ἀλλὰ τὴν πρωΐαν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον καὶ Ὁκτώβριον.

Χρησιμεύει δὲ πρὸς φωτισμὸν τῶν μερῶν ἔκεινων, δῆποι ἀεὶ νύκτες εἶναι μακραί. "Οὐεν δσον βορειότερον πρὸς τοὺς πόλους προχωρεῖ τις, τοσοῦτον καὶ τὸ φῶς τοῦτο φαίνεται κατὰ τὰς προμηνυμονευθείσας ἐποχὰς ἵσχυρότερον καὶ λαμπρότερον.

Ἄπο τοῦ 1707, δτε κατὰ πρῶτον τὸ φῶς τοῦτο ἥρχισε νὰ ἔξεταζηται μετ' ἐπιστασίας τὸ ζήτημα ἥγερθη φυσικὸν, τί εἰναι τὸ περίεργον τοῦτο φαινόμενον, καὶ ποία ἡ φύσις τοῦ φωτεινοῦ τούτου κάνουν.

Ἐκ τῶν γενομένων παρατηρήσεων εδρέθη, δτι τὸ Ζωδιακὸν τοῦτο φῶς εἰναι εἰδός τι νεφελοειδοῦς διατύλου, δστις κεῖται πέρις τοῦ Ἡλίου, εἰς ἱκανὴν δμας ἀπόστασιν καὶ δτι ὁ δακτύλιος οὗτος δὲν εἰναι ἀχριθῶς στρογγύλος, ἀλλ' ἐλλειψοειδῆς· δθεν μέρη μέν τινας αὐτοῦ κεῖνται ἐκτὸς τῆς τροχιᾶς τῆς Γῆς, ἀλλα δὲ ἔντος.

Ὦς πρὸς τὴν φύσιν τοῦ φωτὸς τούτου διπάρχουσ πολλαὶ γνῶμαι, ἡ ἐπικρατεστέρα τῶν δποίων μεταξὺ τῶν Ἀστρονόμων εἰναι δτι ὁ δακτύλιος οὗτος συνίσταται ἀπὸ μυριάδας μικροτάτων στερεῶν μορίων, δμοίων μὲ τὰ μόρια τὰ ἀποτελοῦντα τοὺς δερολίθους καὶ δτι τὰ μικρότατα ταῦτα μόρια ἔχουσι κίνησιν ἰδίαν, ἀλλ' ἀντὶ γὰ ἐνωθῶσι καὶ σχηματίσωσιν δι σῶμα, περιστρέφονται περὶ τὸν Ἡλιον ἔκαστον χωριστά τὸ φῶς, ἐπομένως τοῦ δακτυλίου τούτου δὲν εἰναι ἀλλο τι εἰμή διτανάκλασις τοῦ ήλιακοῦ φωτὸς δπὸ τῶν μικροτάτων τούτων ἀτόμων τῆς ὅλης, τὰ ὅποια τὸ σχηματίζουσι.

Ο κῶνος οὗτος διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἔξεταζόμενος παρουσιάζει τὸ αὐτὸ φαινόμενον τὸ δποῖον παρουσιάζει: ἀκτὶς ήλιου εἰσερχομένη διά τινος τρύπας εἰς σκοτεινὸν μέρος, δταν εἰς τὸ μέρος ἔκεινο τύχῃ νὰ ἔγαι κονιορτὸς, δπότε τὰ μόρια τοῦ κονιορτοῦ λαμπυρίζουν εἰς τὸ ἔντὸς τοῦ σκοτεινοῦ μέρους εἰσερχόμενον ήλιακὸν φῶς, τοῦτο δ' ἐπιβεβαιοῖ τὴν γνώμην τῶν ἀστρονόμων περὶ τῆς διπάρχεως τῶν τοιούτων μορίων τῆς ὅλης τῶν ἀποτελούντων τὸν περὶ οὗ δ λόγος δακτύλιον.